

Slovy »jaký užitek skýtá věc obvykle a všeobecně« v § 305 obč. zák., jest rozuměti užitek, jaký skýtá věc všeobecně, tudíž každému, a obvykle při řádném hospodaření.

(Rozh. ze dne 20. října 1933, R I 660/33.)

Pozůstalostní soud stanovil odhadní cenu pozemků, náležejících do pozůstalosti. Rekursní soud zrušil napadené usnesení a nařídil prvému soudu, by po novém doplnění vydal nové usnesení.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody:

Ve věci šlo podle pravoplatného usnesení prvního soudu ze dne 9. března 1927 o opětný odhad pozemků patřících k usedlosti čí. 5. Leč způsob, jak postupovali znalci dosud slyšení při odhadu těchto pozemků, neodpovídal zákonu a nemá proto ani usnesení prvního soudu čerpající z posudku toho úsudek o odhadní ceně pozemků oporu v zákoně. Nejvyšší soud vyslovil v rozhodnutí ze dne 27. dubna 1926 č. j. R I 164/26, čí. 5972 sb. n. s., v této věci vydaném, že jest podle § 103 nesp. pat. povinností znalců, by přesně a svědomitě udali obecnou hodnotu v době úmrtí zůstavitele, a že jest na soude, by zkoumal, zda cena, kterou udali odhadci, odpovídá obecné hodnotě, a že, co jest obecnou hodnotou, stanoví § 305 obč. zák. Podle tohoto ustanovení zákona určuje se obecná cena tím, že se odhaduje věc podle užitku, který obvykle a všeobecně skýtá se zřetelem k době a místu. Slovy »jaký skýtá věc užitek obvykle a všeobecně« rozuměti jest užitek, jaký skýtá věc všeobecně, tudíž každému, a obvykle tudíž při řádném hospodaření. Správnost názoru toho, zejména pokud jde o výklad slova »obvykle«, má nyní oporu v ustanovení § 20 vládního nařízení ze dne 23. června 1933 čí. 100/33 sb. z. a n. (odhadní řád), jehož zásad bude použití při stanovení odhadní hodnoty pozemků, ježto jde, jak i účastníci připouštějí, o veliký statek s polním a lesním hospodářstvím, a jest proto stanoviti odhadní cenu kapitalisováním ročního čistého výtěžku (§ 18 odst. (2) vládního nařízení), k němuž se dospěje způsobem vytčeným v § 20 vládní nař. Bude proto v souzeném případě podle zásad vyslovených v tomto ustanovení vládního nařízení zjistiti znalci, jaký užitek byly by skýtaly pozemky v době úmrtí zůstavitele při řádném hospodaření. Důsledkem toho nemůže míti ani vliv pro posouzení otázky tohoto užitku námitka odkazovníková o zaplacení pozemků neb špatného jejich hnojení a obdělávání, při čemž nesejde na tom, jakým způsobem hospodařil zůstavitel a jakého výtěžku z hospodářství docílil.

Čís. 12926.

Jen konkursní soud jest povolán rozhodovati o návrhu dědiců na prohlášení konkursu. Dědic (dědicové) nepotřebuje k výkonu tohoto svého práva schválení pozůstalostního soudu.

(Rozh. ze dne 20. října 1933, R I 679/33.)

Pozůstalostní soud odmítl schváliti návrh pozůstalé vdovy, by byl uvalen konkurs na pozůstalost. Rekursní soud schválil návrh na uvalení úpadku.

Nejvyšší soud zrušil usnesení obou nižších soudů.

Důvody:

Podle § 74 nesp. pat. platí předpisy konkursního řádu o tom, ve kterých případech jest zahájit konkurs proto, že dluhy převyšují jmění pozůstalosti, a podle § 68 konk. ř. má návrh na prohlášení konkursu býti učiněn všemi dědici a, nelze-li docílit o návrhu dohody, má konkurs býti prohlášen jen, bylo-li osvědčeno, že dlužník jest neschopen plniti splatné závazky, nebo že jest předlužen. Podle těchto zákonných ustanovení jest jen konkursní soud povolán rozhodovati o návrhu dědiců na prohlášení konkursu a nikde v zákoně není řečeno, že by dědic nebo dědici k výkonu tohoto svého práva potřebovali schválení pozůstalostního soudu. Rozhodnutí o návrhu dědiců na prohlášení konkursu na předluženou pozůstalost musí zůstatí vyhrazeno soudu konkursnímu již z toho důvodu, že by při názoru, který zastávají nižší soudy, mohlo dojít k tomu, že by se stanovisko soudu pozůstalostního a konkursního o předpokladech pro vyhlášení konkursu na předluženou pozůstalost mohlo rozcházetí a že by pak došlo k různým rozhodnutím v téže otázce. Nižší soudy neměly se tudíž pouštětí do rozhodnutí o návrhu pozůstalé vdovy na prohlášení konkursu, nýbrž měly rozhodnutí o něm přenechatí soudu konkursnímu. Poněvadž však o něm rozhodly, nezbylo než dovolacímu rekursu vyhověti a usnesení jejich zrušiti.

Čís. 12927.

Proti usnesení, jímž bylo odepřeno přerušiti řízení podle § 8 konk. ř., jest rekurs přípustný, třebaže bylo vydáno odvolacím soudem.

I žaloba domáhající se na úpadci vyklizení a odevzdání pachtovaných pozemků dotýká se jmění patřícího k úpadkové podstatě a jest řízení přerušiti.

(Rozh. ze dne 20. října 1933, R I 801/33.)

Příkaz propachtovatele, by pachtýři bylo uloženo vykliditi a odevzdati spachtovaný pozemek, procesní soud první stolice ponechal v platnosti. Za odvolacího řízení navrhl žalovaný, na jehož jmění byl vyhlášen úpadek, by řízení bylo přerušeno podle § 8 konk. řádu. Odvolací soud návrh zamítl, maje za to, že projednávaný spor se netýká jmění, náležejícího do konkursní podstaty.

Nejvyšší soud přerušil řízení podle § 8 konk. ř.

Důvody:

Proti usnesení, jímž bylo odepřeno přerušiti řízení podle § 8 konk. ř., jest rekurs přípustný, poněvadž nejde o přerušení z důvodu §§ 190 a 191 c. ř. š., nýbrž podle ustanovení zvláštního zákona (konkursního řádu,